

NEMCIJA SE ZAVZEMA ZA STALNI MIR V EVROPI

NEMCIJA PONUJA POLJSKI DRŽAVI STALNI MIR

Propagandni minister Goebbels je prišel v Varšavo. — Hitler bo mogoče obiskal Pilsudskega. — Zločin je, ako bi se popravila škoda zadnje vojne z novo vojno. — Nemčija ponuja roko bivšim sovražnikom.

VARŠAVA, Poljska, 14. junija. — V dvorani, katero je obkoljevala policija, ker se je bilo bati židovskih in socialističnih demonstracij, je nazijski minister za propagando in prosveto, dr. Paul J. Goebbels, odličnim poslušalcem razglasil vročo željo nemških narodnih socialistov, da prinesejo mir Evropi.

To je prvi obisk kakega Hitlerjevega ministra na Poljskem in v njem je spoznati prvi korak nazijske Nemčije pridobiti si Poljsko skupno z Italijo kot zaveznico, da s tem postavi protiutež proti obrambni zvezi Francije, Rusije in Male antante.

Nevtralni opazovalci zatrjujejo, da je pglavni Goebbelsov namen prepričati Poljsko, da je bila Nemčija odkritosrčna, ko je pred kratkim sklenila s Poljsko mirovno pogodbo za deset let in da ne goji skrivnih želja, da bi zopet dobila Gdansk, Poljski koridor in Gorenjo Šlezijo.

Slišijo se celo govornice, da bo sedanemu Goebbelsovemu obisku pozneje v letu sledil Hitlerjev obisk v Varšavi. To bo z nemškega stališča za Poljsko velika čast, kajti tudi Goebbels je prvi nazijski minister, ki je obiskal poljsko republiko.

Dr. Goebbelso so bile podeljene vse diplomatske časti, ko je pristal na varšavskem letališču. Zvečer pa so se v sprejemni dvorani zbrali najodličnejši Poljaki in vladni uradniki ter ameriški, angleški, francoski in italijanski poslanik. Goebbels je med poslušalci izgledal kot dijak ter je kot pravi bojevnik navdušeno govoril eno uro.

Naglašajoč, da Hitlerjev nauk, kakor italijanski fašizem, ni za izvoz, je Goebbels svojim poslušalcem med drugim povedal naslednje:

"Narodni socializem nima mednarodnega poslanstva, ki bi ga izvršil na agresivni način. Medtem ko povdarja komunizem namen vsiliti nauke drugim narodom v namenu, da jih pridobi za mednarodno revolucijo, spoštujemo mi individualnost vsakega naroda in smo prepričani, da je mogoče stalno evropsko sodelovanje doseči samo na podlagi takega razumevanja.

"Mi, mladi Nemci, jasno vidimo, da Evropa nima problemov, ki zahtevajo vojno. Ne rožljamo s sabljama kot osvojevalci, temveč nasprotno, mislimo, da je zločin, ako kdo misli, da more biti škoda zadnje vojne popravljena z novo vojno. In imamo dovolj poguma izraziti to prepričanje pred našim narodom in pred celim svetom. Prepričani smo, da ne zahtevamo preveč, ako želimo in upamo, da bo svet poskušal razumeti naše odkrite namene."

Dalje pravi Goebbels, da kaže nemška mirovna pogodba s Poljsko odkrito Hitlerjevo željo poravnati obstoječe evropske spore. Ako je Nemčija zapustila Ligo narodov in razorožitveno konferenco v Ženevi, s tem se ni pokazala svojega bojevitiga duha, temveč odločno voljo, da si zopet pridobi svojo narodno čast.

Goebbels je proti koncu svojega govora izvajal, da hoče Nemčija sodelovati za splošni mir ter je sklenil z besedami: "Še vedno prožimo svojo roko našim sovražnikom, s katerimi hočemo biti nekega dne prijatelji."

Predno bo Goebbels odpotoval v Krakov, kjer bo tudi govoril, se bo še sestal s poljskim zunanjim ministrom Josipom Beckom in vojnim ministrom maršalom Josipom Pilsudskim, ki je pravzaprav diktator Poljske.

Goebbels stanuje v nemškem poslaštstvu, kate-

Sestanek dveh diktatorjev v Benetkah

DRŽAVNA LOTERIJA

Kongresnik Kenney je postavil predlogo za državno loterijo. — Bil je pri predsedniku.

Washington, D. C., 14. junija. Kongresnik Kenney se je priglasi v Beli hiši, da se posvetuje s predsednikom Rooseveltom glede svoje predloge o narodni loteriji v prid veteranom in njihovim družinam in glede drugih vladnih zadev.

Ne da bi Kenney objavil predsednikovo mnenje, je rekel in ponovil svojo predlogo objaviti in zagotovilo, da bo poslanska zbornica v bližnji bodočnosti sprejela predlogo glede loterije.

Kot pravi Kenney, bo tako loterijo nadzirala zvezna vlada in bo pod upravo administracije za veterane. Dobitek loterije bo določen na bilijon dolarjev na leto.

FORD BO DOBIL MODREGA ORLA

Washington, D. C., 14. junija. V skladu z odlokom bodo tudi oni podjetniki, ki niso podpisali NRA poslovnika, mogli dobiti modrega orla, ako bodo izpolnjevali poslovniki.

S tem pa se ne pride ob veljavo odloka predsednika Roosevelta z dne 14. marca, da vlada ne more dati naročil pri tiskarnah, ki niso podpisale pravilnika. NRA znak tiskarnam ne bo dajal nikakih posebnih pravic.

Med največjačnejšimi tvrdkami, ki niso podpisale NRA pravilnika, je Ford Motor Company iz Detroita.

DILLINGERJEV OČE SE BO KAZAL

Mooreville, Ind., 14. junija. — Medtem ko detektivni zasledujejo poročila, da je bil zloglasni roparski morilec John Dillinger 22. in 28. maja zopet na obisku na farmi svojega očeta Johna Dillingerja, razmišlja stari Dillinger o ponudbah gledališkega sveta.

Stari Dillinger namreč pravi, da je prejel ponudbo, da bi se to leto kazal v obmorskem zabavišču na Coney Islandu v New Yorku, za kar mu je bila obljubljena plača \$100 na teden.

STRELI V SOVJETSKEM POSLANIŠTVU

Helsingfors, Finska, 14. junija. Henry William Brown, ki je star 25 let, je vdril v rusko poslaštvo in je takoj pričel streljati ter je rnil šest oseb, eno nevarno.

S streljanjem je prenehal, ko je bil ustreljen v brado. Brown je bil aretiran in prepeljan v bolnišnico. Oddal je dvajset streliv.

Brown je bil rojen v Leningradu, je živel v Londonu, toda sedaj je bil že dalje časa na Finskem.

Predno je zjutraj odšel od doma, je napisal pismo, v katerem naznanja svoj namen, da bo napadel rusko poslaštvo iz političnih nagibov.

ro straži vojaštvo, ker se nad njegovim obiskom zgraža židovsko in socialistično časopisje.

Goebbelsov odhod v Varšavo je nemško časopisje razglasilo, medtem ko je popolnoma molčalo o Hitlerjevem sestanku z Mussolinijem v Benetkah.

MATI IN HČI SKUPNO V SMRT

Bale ste se ločivte. — Zvezali ste se z vrvjo in šle v jezero. — Obe je voda vrgla na obrežje. — Mati je bila mrtva.

Highland Park, Ill., 14. junija. Boječ se ločivte v bližnji bodočnosti, sta se mati in hči zvezali z vrvjo in sta se vrgli v Michiganško jezero, iskaje smrti.

Materi je bila izpolnjena želja, toda njeno 22 let staro hčer, čije bolezen je grozila s smrtjo in ločitvijo, je voda splavila še živo na obrežje ter je še vedno bila zvezana z vrvjo z materjo, ki je bila že mrtva.

Mrs. Alice Bott, stara 63 let, je mrtva ležala poleg svoje hčere Margaret, ki je bila v nezvesti. Obe je našel nek raznašalec časopisov na Beach Line.

Naglo poklicani zdravnik je predramil hčer, ki je takoj, ko je odprla oči, rekla: — Hoteli sva umreti skupaj.

Mrs. Bott je bila ločena od svojega moža in ker se ji je bolezen povrnila, je zdravnik izjavil, da bo potrebna nova operacija. Ker sta se bali nove operacije, sta sklenili, da gresta skupaj v smrt.

Zjutraj gresta tedaj k jezeru, se povežeta z vrvjo ter gresta v jezero. Ko ne moreta več hoditi, pričeta plavati. O sta bili že tri četrtine milje od obrežja, je hči opazila, da je mati mrtva, zato nalo plava proti obrežju in vleče mrtvo mater za seboj. Hči se ni spominjala, kako je prišla na breg, ker je prej izgubila zavest. Voda ju je splavila skoro na istem mestu, kjer sta šla v vodo.

BOMBA V HAVANI

Havana, Kuba 14. junija. — Močna bomba se je razletela v hiši bivšega vojaškega častnika v predmestju Lyano. Policijski poročnik, njegova žena in otrok, ki so spali v bližini, so bili ranjeni.

POND IN SABELLI V RIMU

Rim, Italija, 14. junija. — Letalec George R. Pond in Cesare Sabelli, ki sta priletela iz New Yorka čez Atlantik na Irsko, toda nista mogla dovršiti nameravane poleta naravnost v Rim, sta bila odklikovana z viteškim redom italijanske krone.

STAR MOŽ BO STERILIZIRAN

Glogav, Nemčija, 13. junija. — Heinrich Hoffmann, ki je star 70 let, je bil zaradi pregreška protinavnosti obsojen na sterilizacijo in na zaporno kazen štirih let.

ARKTIČNI MUZEJ

Leningrad, Rusija, 14. junija. V kratkem bo v Leningradu odprt arktični muzej, ki bo kazal rastlinsvo severnih polarnih krajev ter življenje in običaje eskimskih nagibov.

JAPON. PROTI KONTROLI OROŽJA

Noče prevzeti jamščine za bodoče pogodbe. — Rusija se ne obveže, dokler se ne obveže Japonska.

Ženeva, Švica, 14. junija. — Japonska noče pristati na predlagani načrt za mednarodno kontrolo orožja in se tudi noče obvezati za načelo jamščine za izpolnjevanje bodočih pogodb glede orožja.

To izjavo je podal japonski generalni konzul Masajuki Jokojama, predno je prvi izmed štirih odborov, ki so bili po kompromisu sprejeti v ponedeljek, na razorožitveni konferenci, pričel s svojim delom. Takoj nato je ruski delegat Boris Stein izjavil, da so vjeti ne morejo biti vezani z dolžbami, katerih Japonska ne sprejme.

O gorilmenovanih vprašanjih je razpravjal odbor pod predsedstvom belgijskega delegata Maurice Bourquin ter je, ne meneč se za japonsko izjavo, izdelal načrt, ki bo dovedel do sporazuma med Francijo in Nemčijo.

Ameriški poslanik v Švici H. R. Wilson je obvestil odbor, da Združene države sprejmejo načrt za kontrolo orožja, ne morejo pa sprejeti kake obveznosti za prisiljeno izvršitev določb. Rekel je, da se držijo Združene države izjave, katero je podal posebni poslanik predsednika Roosevelta Norman H. Davis, ki je rekel, da se bodo Združene države posvetovale z drugimi državami in ako pridejo z drugimi državami do istega zaključka glede napadale, bodo mogoče opustile nevtalnost.

Odbor pod predsedstvom Bourquina je sklenil, da bo v slučaju kršitve razorožitvene pogodbe stalna razorožitvena komisija Lige narodov od države, ki bo kršila pogodbo, zahtevala, da se drži svojih obveznosti do gotovega časa.

Med tem časom pa bo posebna komisija preiskovala zadevo in ako bo država še dalje kršila pogodbo, bodo druge države, ki so podpisale pogodbo, na državo izvajale gospodarski in finančni pritisk. Ako se bo država, ki je kršila pogodbo, obotavljala izpolniti zahteve, bo stalna komisija mogoče priporočala prekinjenje diplomatskih odnosov s tako državo. Ako se bo iz tega izvečila vojna, bo kršiteljica označena za napadalno.

Berlin, Nemčija, 14. junija. — Ruski zunanji komisar Maksim Litvinov je bil 40 minut v razgovoru z nemškim zunanjim ministrom baronom Konstantinom von Neurathom. Nikdo pa ni hotel objaviti, kaj je bil predmet njunega razgovora.

1000 ŽRTEV V HONDURAS

Tegucigalpa, Honduras, 14. junija. — Zakasnela poročila naznajo, da je v silnem viharju prejšnjega tedna izgubilo nad 1000 ljudi svoje življenje. Več tisoč ljudi pa je izgubilo svoje domove in svoje premoženje.

Najbolj prizadeto je bilo mesto Ocatepeque, kjer je bilo ubitih 500 ljudi.

FAŠIZEM JE NASTOPILO V VSEM SIJAJU PRI SESTANKU

BENETKE, Italija, 14. junija. — Kancler nazijske Nemčije, Adolf Hitler in ministrski predsednik fašistovske Italije, Benito Mussolini, ki sta postavila diktatorstvo v dveh velikih državah, sta se prvič sestala.

OBSODBA KOMUNISTOV V NEMČIJI

84 komunistov je bilo obsojenih na 6 mesecev do 15 let zapora. — Leta 1933 so se z orožjem dvignili proti nazijcem.

Berlin, Nemčija, 14. junija. — Prišlo je do razburljivih prizorov, ko je najvišje sodišče v Vratšlavi v Šleziji naznanilo razsodbo glede 110 komunistov v največjem izdajalniškem procesu v Nemčiji. Sodišče je izreklo sodbo nad 84 obtoženci, ki so bili obsojeni na zaporno kazen od šestih mesecev do 15 let.

Ko je bila izrečena razsodba, je eden obtožencev vstal in zavpil: "Doli z razredno pravico!" Le z največjo težavo je bil zopet postavljen red.

Devetnajst obtožencev je bilo obsojenih zaradi dejanske veleizdaje, medtem ko je bilo 65 drugih obsojenih spoznanih krivim, ker so se pripravljali na izdajstvo. Štirje so bili obsojeni na zapor po 15 let, štirje na 12 let, devet na 10 let, ostali pa so dobili izpod deset let. 18 jih je bilo oproščeno.

Vseh 110 komunistov je bilo obdolženih, da so se pripravljali na oborožen odpor proti Hitlerjevi vladi spomladi in poleti 1933. Mnogi so priznali svojo krivdo že v preiskovalnem zaporu.

Z ozirom na veliko število obtožencev in na resnost obdolžitve je zelo čudno, da nemško časopisje po prvem dnevu obravnave ni o tem ničesar poročalo.

Schwerin, Nemčija, 14. junija. Veliko pozornost je vzbudil protestantski pastor Martin Niemöller, ki je nastopil kot glavna priča za sedem nasprotnih protestantskih pastirjev, proti katerim se je pričela sodnijska obravnava, ker so razširjali neresnična poročila. Obtožnica jih dolži, da so s prižnice brali protest proti imenovanju državnega škofa Ludwiga Muellerja.

Sodnijska dvorana je bila polna, ko je Niemöller, ki je zaradi svojega nasprotstva proti škofu Muellerju izgubil svojo župnijo v Berlinu, nastopil kot zagovornik obdolženih tovarišev.

POTRES IN SNEG V BUENOS AIRES

Buenos Aires, Argentina, 14. junija. — Ko je do uradnega prvega zimskega dne še en teden, je prišel nad Argentino sneg, dež in vihar. Po južnem delu dežele so bili hudi vetrovi z velikim mrazom, po drugih krajih pa je bila megla in dež. V Mendoza so čutili lahen potres.

Hitler je v spremstvu 15 uradnikov prišel na letališče v Lido ob 9.58 dopoldne v namenu, da razpravlja z Mussolinijem, kako bi bilo mogoče vstaviti tekmo v oboroževanju med državami.

Dva nemška aeroplana sta prišla v spremstvu šestih italijanskih aeroplanov. Mussolini je že čakal. Ko je Hitler stopil iz aeroplana, sta se oba pozdravila sredi morja dvignjenih rok v fašistovski pozdrav, ki je podoben nazijskemu pozdravu.

Pri tem je godba igrala "Deutschland ueber Alles" in italijansko narodno himno. Mussolini je spremlil Hitlerja k ladji ter ga je spremlil čez lagune v Grand Hotel, ki je bil nekdanj kraljeva palača.

Nato sta se s svojim spremstvom z avtomobilom odpeljala v zgodovinsko vilo Pisani v Stru, 15 milj od Benetk, k kosilu in na svoj prvi razgovor. Pri kosilu, kjer je bilo 30 gostov, je bil Hitler edini, ki ni pokusil vina niti mesa.

Pri svojem prihodu na letališče se je Hitler dvakrat priklonil, nato pa je podal roko Mussoliniju, ki je Hitlerja pozdravil v nemškem jeziku. Hitler mu je odgovoril v nemščini. Obločen je bil v svoj običajni khaki povojnik in v rokah je držal klubok. Mussolini pa je nosil fašistovsko uniformo korporala.

Nemški zunanji minister baron von Neurath je bil v drugem aeroplanu in ko je vstopil, je podal Mussoliniju roko.

Na potu v Grand Hotel sta oba diktatorja odznavljala tisočglavi množici, ki ju je pozdravljala z gondol in ladij.

Hitlerju je bila dodeljena častna straža 80 detektivov in več tisoč fašistovskih gardistov.

Vse je bilo urejeno tako, da je moral dobiti Hitler utis, da je vsa Italija združena v fašizmu in da je fašizem predhodnik nemških nazijcev.

Sprejem je bil največjačnejši v povojni dobi in takega sijaja ni bilo, odkar je nemški cesar Viljem obiskal kralja Viktorja Emanuela malo pred svetovno vojno.

Niti nemško, niti italijansko časopisje ni napovedalo tega sestanka. In prebivalstvo Benetk, ko je videlo te priprave, je bilo mnemnja, da bo prišel prestolonaslednik princ Humbert s princezo Marijo Jose.

POTRES NA HIMALAJI

Kalkuta, Indija, 14. junija. — Strahovit potres, ki je mogoče pobil mnogo ljudi, je pretresel Afganistan in Beludžistan. Podrobnosti niso znane. Poročila samo naznajo, da je bil potres ob celem severozapadnem pobočju Himalajskega pogorja.

V spominu je še, da je potres v provinci Bihar v januarju razdejal vse zveze, tako da so prišla natančna poročila šele čez en teden. Pri potresu v Biharju je izgubilo življenje od 4000 do 6000 ljudi. Med begunci pa so se pojavile nalezljive bolezni.

NA RAZVALINAH BABILONSKEGA STOLPA

Kot marsikatero skrivnost davnine, je raziskovanje rešilo tudi nganko babilonskega stolpa.

Sredi 19. stoletja so začeli s premišljenim, znanstvenim raziskovanjem razvalin babilonskega mesta, ki so štelele v nebo vzdolž Efrata v mezopotamski dolini. In mesto stare jutnje dežele — nekdanje svetovno mesto — se je iz požabljenih grobov prebudilo v novo življenje.

Pod podrtino, ki po vrvi mohamedancev pokriva kosti Iman-Amama, sina kalifa Alia, so leta 1900 našli 200 metrov globoko v zemlji ostanke podstavnega zidu, nad katerim se je nekdanje dvigalo svetišče starega Babilona — pravilni stolp, ki so ga iskali prej v vsaki večji razvalini. S tem so odkrili najstarejšo molitnico kulturnega človeštva; začetek templja sega namreč še v sivo predpotopno davmino.

Omenja se že v klinasti listini pod vladjo Zabuma, tretjega kralja iz prve babilonske vladarske rodovine, ki je bil ded slavnega postavodajalea Hamurabija. Ko je asirski kralj Sanherik podjarmil Babilon, je bil stolp podrt, toda poznejši kralji so to svetišče dvignili iz razvalin krasneje in veličastneje, kot je bilo prej. Vsa naslednja vladar se je odlikoval s posebno častilakomnostjo, da bi povečal in ozaljšal tempelj. Tako Nabopolazar in Nebukadnezar, kot Perzije Kyros, Makedonec Aleksander in Seleukos.

Mimo pelje pot, steptana od Arabcev in kamel, ki vas Kvajereče z mestom Hile. Domorodci so že davno poznali ta prostor. Imenovali so ga "Sahan" (poner). Ta oblika odgovarja orisu, ki ga kaže prazen, s stebri okvirjen prostor, ki obdaja božjepotne moščeje.

Glavno babilonsko svetišče je na žalost že porušeno. Dobro ohranjena ilovnat opoka je bila za Arabce zaklad, ki se je dal spraviti v denar, zato so rili po razvalini. Turška vlada je ta "kamenolom" dala v zakup nekemu "pe-djetnežu". Ta ga je pospravil prav korenito. Nastala je globoka luknja, v kateri so se zbirale vode. Tam, kjer zrak sproti suhi opoko, je viden samo še vkladni kamen "nebes in zemlje".

Te žalostne ostanke je našel raziskovalec Koldawey, ko je začel kopati 1913. leta. Ni našel bogve kaj, največje so odnesli Arabci, da so si sezidali hiše.

Babilonski stolp je bil posvečen božanstvu Marduk-Belu. Predstavljamo si ka lahko kot visoko stavbo, kakršnih vidimo dokaj v novem svetu. Na sebi okorna mas, je bila v lepem slogu razdeljena na sedem nadstropij, ki so se stopnjema ožila. Obsežne ploskve vnanjih zidov so bile pretrgane s stebri, ki so oživljali ubrano učinkujočo celoto. Vrh te stavbe je kronal božji tempelj. Stopnišča na vnanji strani so menda nastala po ukazu Aleksandra Velikega, ko so morali odstraniti razpadajoče dele zidovja. Tako je hotel ojačiti trdnost stavbe. Aleksander, ki je nameraval proglasiti Babilon za glavno mesto svoje svetovne države — klub šestotisočnim dninam, ki jih je žrtvoval — ni dokončal dela na stolpu.

92 metrov visok stolp, ki ga je kronala streha iz libanonskih cedder (tako omenjajo Nebukadnezarjevi zapiski) je moral na potnika, prihajajočega iz daljnega kraja narediti veččasten vtis. Babilonski kralji so bili ponosni na ta stolp in so v ustanovnih listinah govorili o stolpu, "ki bo segel do neba!"

Svetopisemski letopisci so to predrznost smatrali za objestnost proti Bogu. Iz ust Jeremije je bila izrečena kletva nad grešnim mestom.

Prekletstvo se je izpolnilo. Poznosnega Babilona ni več in stolp je izginil z zemeljske površine. Čeprav si je Aleksander prizadeval, da bi ohranil Babilon, se je ta po njegovi smrti rabil za kamenolom za nova mesta, ki so rastle vse naokoli.

Arabske tolpe so požgale mesto. Nad peščenimi plazovi je vlekel kmet plug. V razpokah velikankega stolpa je rastle trava in v drobcih se prostorih so gnezdiile sove. Nikdar več popravljena in prepričana vremenem se je ponosna stavba izpremenila v razvaline. Babilonski bogovi so umrli.

ŽIDOVSKA REPUBLIKA V RUSIJI

Sklep osrednjega izvršnega odbora Sovjetske unije je prinesel Birobidžanu narodno samoupravo. Birobidžan na Daljnem vzhodu je največje bivalice židov v Rusiji. To židovsko republiko ustanovlja sovjetska vlada že od leta 1925. In nedavno sklenila izvesti prostovoljno likvidacijo tega solidnega slovenskega denarnega zavoda. Posojilnico prevzame "Banca Cattolica del Veneto". Imenovani so bili trije likvidatorji, ki bodo izvršili predajo zavoda. Posojilnica je bila še aktivna in likvidacija se je izvršila pod pretinjo, da bi bil sicer postavljen zavodu fašistični komisar. Tako se drobi lepo premoženje slovenskega naroda, ki ga je goriško ljudstvo zbralo kakor mravlja po geslu "Kamen da kamna palača", in v deželo se zajeda tujec tudi gospodarstvo. Šla je v Zadruga zveza v Gorici s svojim lepim poslopijem. Šla je Trgovsko-obrtna zadruga s krasno palačo "Trgovskega doma", zda je šla še Centralna posojilnica v likvidacijo.

Nadzorstvo in načelstvo "Centralne posojilnice v Gorici" sta nedavno sklenila izvesti prostovoljno likvidacijo tega solidnega slovenskega denarnega zavoda. Posojilnico prevzame "Banca Cattolica del Veneto". Imenovani so bili trije likvidatorji, ki bodo izvršili predajo zavoda. Posojilnica je bila še aktivna in likvidacija se je izvršila pod pretinjo, da bi bil sicer postavljen zavodu fašistični komisar. Tako se drobi lepo premoženje slovenskega naroda, ki ga je goriško ljudstvo zbralo kakor mravlja po geslu "Kamen da kamna palača", in v deželo se zajeda tujec tudi gospodarstvo. Šla je v Zadruga zveza v Gorici s svojim lepim poslopijem. Šla je Trgovsko-obrtna zadruga s krasno palačo "Trgovskega doma", zda je šla še Centralna posojilnica v likvidacijo.

IZGREDI NEZAPOSLENIH V NEW YORKU

Okoli 1000 nezaposlenih je pred Welfare departmentom v New Yorku vzporedilo velike demonstracije, pri katerih je prišlo do spopada s policijo. Na sliki je videti razjarjeno ženo, ki skuša svojega tovariša potegniti iz rok policije.

PRIMORSKE NOVICE

Katekizem v italijansčini.

Bodo poslej poučevali v Beneški Sloveniji. Kakor znano, je videmski prefekt prepovedal rabo slovenskega jezika v vseh cerkvenih videmskih provincah. Ne gre samo za nekdanjo Beneško Slovenijo, temveč so prizadele tudi nekdanje koroške župnije, ki so bile priključene po vojni Italiji. Na posredovanje cerkvenih oblastev je fašistična vlada "velikodušno" dovolila, da smejo duhovniki prvo leto pri verouku rabiti tudi razvijansko narečje, ako bi otroci ne razumeli italijansčine.

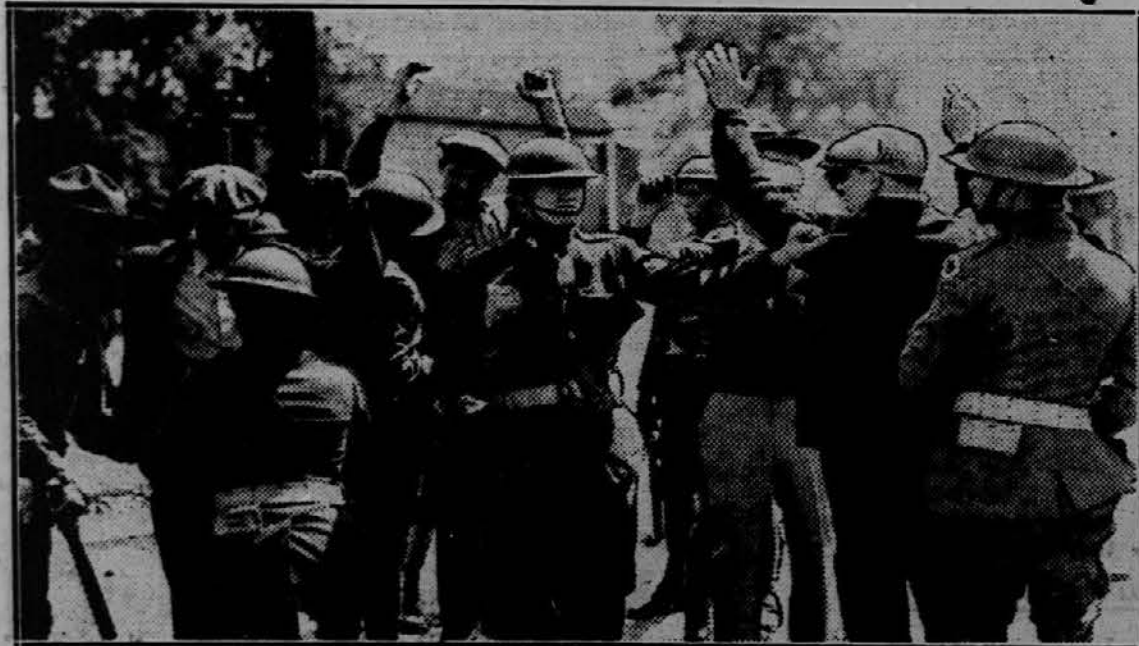
Tri aretacije.

V Gorici so bili te dni aretirani mehanik Simandel, njegov pomočnik in Leban, uslužbenec pri trdnosti Koren. Odpeljali so jih v Rim, kjer so zaprti v "Regina Coeli", v ječi za politične osumljence. Nekateri izmed teh so bili že enkrat prej aretirani.

Centralna posojilnica v likvidaciji. Nadzorstvo in načelstvo "Centralne posojilnice v Gorici" sta nedavno sklenila izvesti prostovoljno likvidacijo tega solidnega slovenskega denarnega zavoda. Posojilnico prevzame "Banca Cattolica del Veneto". Imenovani so bili trije likvidatorji, ki bodo izvršili predajo zavoda. Posojilnica je bila še aktivna in likvidacija se je izvršila pod pretinjo, da bi bil sicer postavljen zavodu fašistični komisar. Tako se drobi lepo premoženje slovenskega naroda, ki ga je goriško ljudstvo zbralo kakor mravlja po geslu "Kamen da kamna palača", in v deželo se zajeda tujec tudi gospodarstvo. Šla je v Zadruga zveza v Gorici s svojim lepim poslopijem. Šla je Trgovsko-obrtna zadruga s krasno palačo "Trgovskega doma", zda je šla še Centralna posojilnica v likvidacijo.

redov. Med poedinimi narodnostmi Birobidžana ni nobenih nasprotstev.

STAVKARJI SE PODAJAJO NARODNI GARDI

Ko so člani narodne garde z revolverji namerili na štrajkarje v Toledo, Ohio, so se morali podati in milicijari iščejo pri njih orožje.

GROZNA TRAGEDIJA

vrvi, ki bi vezala gondolo ob plašč in bi v stratosfernem razmru ne postala brhka ter se pretrgala. Kako težka je bila stvar s temi vrvmi, je razvidno iz tega, da se je ena med njimi med poskusom pretrgala in so potem napravili kakšnih sto poskusov ob različnih temperaturah, da doženejo, katera "kritična temperatura" jo je napravila krhko. Nazadnje pa se je izkazalo, da je bila vrvi že prej sama poškodovana. Tudi vse merilne in navigacijske instrumente so izdelali Rusi pod nadzorstvom strokovnjakov sami, vsakega so preizkusili šestkrat in se je izkazalo, da so izvršni.

Tako pripravljen in opremljen se je moral vzlet posrečiti, kakor vemo, da se je posrečil. Balon je dosegel rekordno višino nad 19 tisoč m in znanstveno gradivo, ki ga je zbrala ekspedicija, je bilo nad vse veliko. Doslej sicer še ni popolnoma obdelano, a kar je obdelanega, je nad vse zadovoljivo. Tako so upotili, da znaša zračna temperatura tik pred vstopom v stratosfero okrog 62 stopinj pod ničlo, v njej pa do višine 19.000 m vafira med 53 in 56 stopinj pod ničlo in je torej nekaj višja. Drugič so dognali, da postaja zrak z rastočo razdaljo od zemeljske površine čedalje bolj suh, v ostalem pa se njegova sestava ne spremeni bistveno v premeri z nizkimi ozračnimi plastmi. Nadalje so dognali, da postaja kozmično žarkovje z rastočo višino čedalje silnejše, tako da znaša njegova kinetična energija v najvišji dosegjeni plasti nekoliko milijard voltov. Nad vse važni so tudi podatki o meteoroloških razmerah v stratosferi, ki ima odločilen vpliv na vremenske prilike v naši ozračni plasti.

Če čitamo o uspehih prvega ruskega stratosfernega vzleta, se moramo le čuditi, da se je drugi vzlet prevleče dosežni rekordni višini preko 22.000 m končal tako tragično. Pri tem vzletu so bile priprave vendar prav tako skrbno premišljene in oprema je bila še bolj popolna nego pri prvem poskusu. Sovjetske oblasti ne dajo zalovljive razlage o vzrokih katastrofe. Iz njihovih sumljivih navedb in iz pripovedovanja nekaterih očividcev, da so tik pred tragičnim padcem zaslišali dve močni detonaciji, pa bi bilo sklepati, da pri tem vzletu ni šlo zgolj za sportne in znanstvene uspehe, temveč da so se vršili med vzletom tudi še neki skrivnostni poskusi vjaškega značaja. Oblasti o tem molče. Pač pa izjavljajo, da se bodo poskusi s stratosfernimi vzleti nadaljevali, in sicer periodično v raznih letnih časih. Zda iščejo novih, tehničnih in organizatornih načinov, obenem pa se vršijo tudi poskusi z novimi tipi stratosfernih letal, med njimi celo takšnih brez propelerjev in s pogonom po raketnem principu.

Poštni uradnik Eder v Kremu je moral poslati svojo ženo nedavno v umobolnico, ker je kazala znake duševne bolezni. Te dni so jo pa poslali domov, ker so zdravniki izjavili, da se je njeno stanje močno zboljšalo. Toda takoj drugi dan je prišlo do grozne tragedije, ki je pokazala, da so se zdravniki temeljito zmotili... Nesrečna žena se je zaklenila takoj po moževem odhodu zjutraj v spalnico, kjer je že imela skrito sekiro. Pograbila jo je in odsekala svojemu 8-letnemu sinčku glavo. Drugi njen otrok, 10-letni sinček, ki se je baš oblačil k birmi, je začel obupno plakati in klicati na pomoč, kar pa matere ni ganilo. Tudi nanj je navadila s sekiro in mu razkotala glavo.

Končno so ljudje poklicali moža, ki je razbil vrata, toda bilo je že prepozno. Nesrečna žena je doma znova zblaznela in sicer najbrž v strahu, da bi mož ne izgubil službe in da bi potem ne mogel skrbeti za otroka.

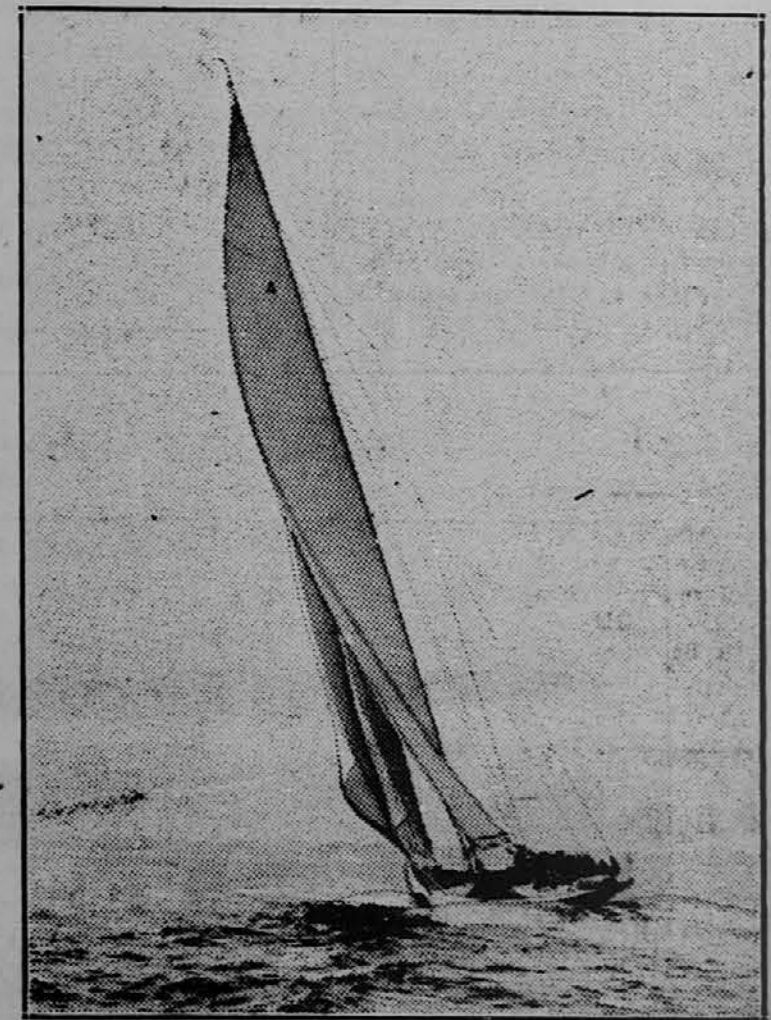
ČRNI CARUSO

V Londonu vzbujajo senzacijo nastopi novega črnega peveca, ki ima baje krasen glas in se uči zdaj pri najboljših učiteljih petja. Pripovedujejo tudi, kako so tega novega Carusa odkrili. Raziskovalec Landburg se je mudil s svojo ekspedicijo v afriški krajini Betabumu. Tam je posetil plemo Gamagara in slišal je petje mladeniča, ki ga je njegov glas kar očaral. Tako močnega in lepega glasu nima baje noben pevec starega ali novega sveta. Landburg je takoj vprašal po imenu mladega peveca, potem je pa stopil k poglavarju plemena in ga prosil, naj mu dovoli vzeti nadarjenega peveca s seboj v Evropo, kjer bi ga vzgojil v velikega umetnika, da bi širil slavo svojega plemena po svetu.

Poglavar se je popraskal za ušesom, češ, da ni potrebno, da bi Movanzija, kakor je ime nadarjenemu pevcu, mučili z učenjem in da mu ni treba hoditi daleč med belokozce, saj je med svojim rojaki zadovoljen. Šele ko mu je Landburg namignil, da je pripravljen poglavarja primerno nagraditi, če mu izroči mladega zamorca, se je glavar nasmehnil, češ, da mora biti blagor podložnikov dobremu vladarju pri sre. "Daj mi tri vole in glas iz oblakov, pa lahko peveca odpelješ". (Glas iz oblakov imenujejo v Afriki radioaparati.) Landburg je ustregel poglavarjevi želji in zdaj v Londonu nestrpnost čaka, dkdaj vžde zvezda novega Carusa.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

AMERIŠKA JADERNICA "RAINBOW"

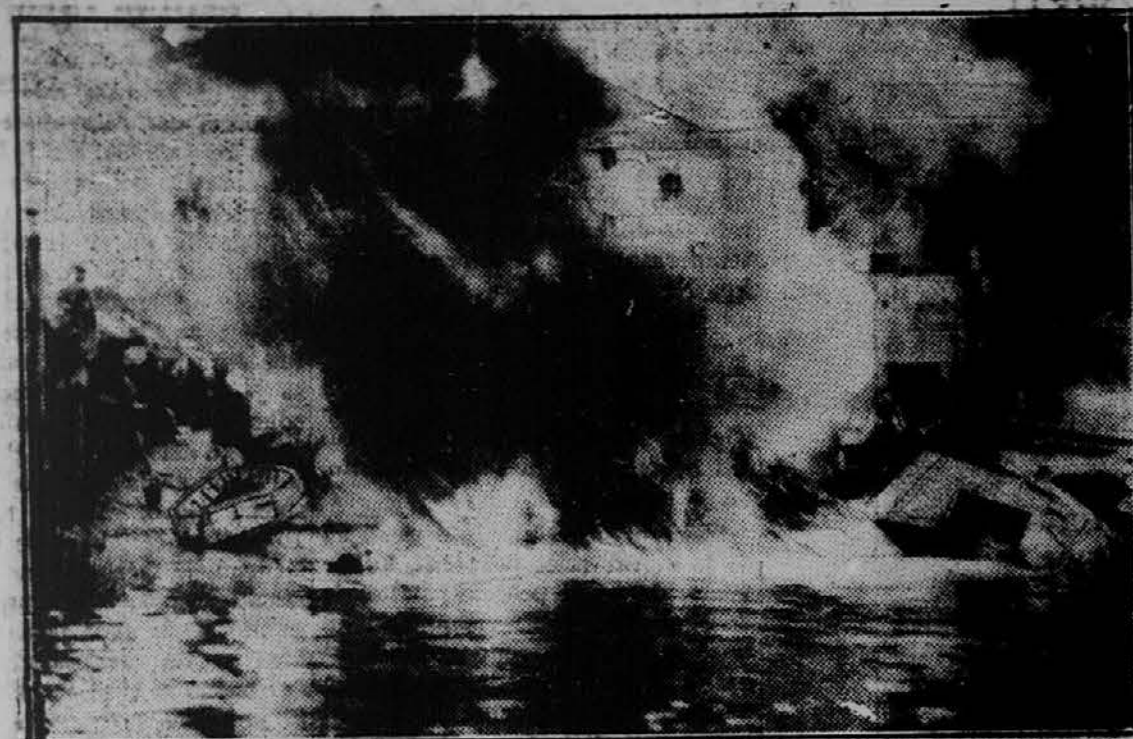

Na sliki vidimo ameriško jadernico "Rainbow", ki preizkuša svojo vožnjo ob obrežju pri Bristol, R. I. Ta jadernica je bila zgrajena s posebnim namenom, da se skuša v dirki z angleško jadernico "Endeavour", da ohrani slovito ameriško trofejo, za katero se Angleži že več let potegujejo.

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street

in toplote, kakor jo ima danes. Nad Evropo bi se stvorila neprodlna megla, ki bi zakrila tudi Španijo in dežele ob Tirenskem morju, praktako kakor danes pokriva megla o- bal Labradorja kot nezrušljiv zid.

Vsa kultura bi se umaknila v smeri proti jugu. Tam bi tudi našli pasove, kjer bi se uspevala rastlin- stvo in človek. Ta srečna dežela bi bila današnja severna Afrika in strahotne puščave, ki se razprosti- rajo danes od Sredozemskega mor- ja tja do srea Afrike. Ta bi vzkliko novo življenje in ti kraji bi se spremenili v pravi paradiz, kjer bi človek, žival in rastlina našli živil v izobilju. Tudi v srednji Afriki bi potem deževalo. Imeli bi tam toli- ko vode, da bi se tudi tla izpreme- nila v rodovitna polja. Po vsej verjetnosti bi tam našli veliko novo- srednje človeške kulture.

Vprašanje, ali se svet res pribli-
žuje novi ledeni dobi, so vremeno-
slovci postavili že pred stoletji. Ze-
tedaj so vse oglasili najrazličnejši
glasovi v tem pogledu. Če bi upo-
števali samo izkušnje in bi primer-
jali povprečno temperaturo v po-
sameznih zimah, bi prišli do zak-
ljučka, da je to vprašanje brez
praktične vrednosti. Učenjaki pa
niso tega menja. Med njimi jih
mnogo trdi, da je povratek ledene
dobe glede na možnost vremenskih
izprememb nad Atlantskim ocea-
nom, možen. Morsikateri vremeno-
slovci to stran in onstran Atlantske-
ga morja celo trdijo, da se bo Ev-
ropa prav gotovo vrnila v ledeno
dobo. Vremenoslovci E. Woresby
je prišel do tega zaključka na pod-
lagi proučevanja smeri in raznih
izprememb na zalivskem toku.

Znani ameriški vremenoslovci W. E. Worshy, ki se je ponovno udeležil ekspedicijskega za raziskovanje in opazovanje zalivskega toka, je nedavno predaval o vremenu in utvarjanju vremena ob Atlantskem morju. Učenjak je opozoril svet, da se mu bliža zopet ledena doba, ker zalivski tok izpreminja svojo smer. Jasnó, da je ta napoved vzbudila splošno zanimanje in izredno pozornost med izvedenci in tudi med vso ameriško javnostjo. Ameriški listi so takoj poskrbeli, da je prišla senzacija v svet.

Zalivski tok je prvič odkril leta 1770 Benjamin Franklin. Določil je smer in tudi hitrost te nenavadne reke sredi širnega mirja, ki izvira ob Floridi na ameriški strani in se preliva ob ameriški obali čez Atlantski ocean proti Evropi. Gre za pravi tok, ki vsebuje toploto morje. Ta tok si ni razveljavil struge med skalami in čez ravnine, temveč sredi Atlantskega morja. Temu toku se moramo zahvaliti, da je v Evropi podnebje razmeroma milo. Zalivski tok ne vpliva na evrosko podnebje samo s tem, da prinaša v njeno bližino ogromne količine toplejše vode (—3 Celzija): bolj važen je njegov vpliv na tvorbo oblakov nad Atlantikom. Ta okolnost vpliva tudi na vetrove in na vse ciračje nad Atlantskim morjem.

Spričo važnosti zalivskega toka za podnebje v Evropi in v Združenih državah je že pogostokrat vstalo vprašanje, kaj bi nastalo v primeru, da bi ta tok nekega dne nenadoma menjal svojo smer ali pa celo popolnoma zginitil. Na vprašanje, ali je ta možnost dana, to je, ali bi tok res lahko menjal svojo smer ali celo sploh zginitil, niso mogli doslej izvedenci določno odgovoriti; vsi pa so si danes na jasnem glede posledice, ki bi jih taká sprememba imela na podnebje v Evropi in Ameriki. V vsej Severni Ameriki bi v tem primeru nastala nevarnost hude suše, ker bi se oblaki ne zbirali nad njo v smeri od Atlantskega oceana. Vsa atlantska vzhodna obal Združenih držav bi se potem popolnoma izsušila in bi začela bližnji značaj strahotne stepe in puščave, čez katero bi se valili pe-

torje; Skandinavski polotok, kakor Dansko ter Velika Britanija, bi bili vse leto pokriti s snegom in ledom. Vele mesta, ki se danes ponašajo s svojo civilizacijo pred vsem svetom, bi nenadoma izginila. Pokopali bi jih velikanski ledeniki, ki oi se ne prestopano pomikali proti jugu. Živahna industrijska središča na Francoskem, v Nemčiji in Angliji bi propadla. Nastalo bi preseljevanje narodov v smeri od severa na jug, kakršnega zgodovina še ne pozna. Ne samo človek bi ne mogel več živeti v teh krajih, temveč tudi živalstvo in rastlinstvo bi izginilo.

Severna Italija bi v tem primeru imela v poletnih mesecih podnebje, kakršno imajo danes Spanija, Benetke bi torej bile največ časa v ledu zamrznjene. Samo v najtoplejših poletnih dneh bi morda sonce prodrlo strahotno meglo nad mestom in poslalo skozi njo nekaj žarkov očarljive svetlobe. Boljše podnebje bi bilo tedaj kročjemu še v južni Italiji. Toda niti tu bi sonce ne imelo več tiste svetlobe

Kdor je namenjen potovali v stari kraj ali dobili koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsi naš dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljše poudarila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodiši prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zanotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

A large, dark, biplane-like aircraft with a very long, straight wing is shown on a flat, open field. A group of people are standing in a line along the wing, and another person is standing in the foreground. The aircraft is being towed by a cable or rope.

Aeroplan "Joseph Le Brix", v katerem sta nameravala francoska letalca Maurice Rossi in Paul Odor napraviti rekord na razdaljo iz Parisa v San Diego v Californiji; sta morala pristati v New Yorku, ker se jima je pokvaril motor. Ta dva letalca sta edina, ki sta preletela Atlantik v obeh smereh. Lansko leto sta postavila rekord, ko sta poletela iz New Yorka v Sirijo v Mali Aziji.

Na telefonski centrali v Berlinu, tam, kjer se križajo telefonke žice vsega sveta, kjer noč in dan neprestano zvonijo in kličejo, kjer govoriš lahko z Jukonom, mestom San Francisco, Buenos-Aires, Kapstadt, Sidney v Avstraliji ali pa z bližnjami "Azori" — so uredili oseben poštni oddelček. Sicer so tam poštni uradniki kakor vsi drugi, toda vsak izmed njih obvlada štiri jezike ustmeno in pisмено. Tu lahko govoriš v 22 jezikih, če pa prideš s kakim jezikom, v katerem ti trenutno ne morejo postreči, ti drugi dan pisмено v zaželenem jeziku odgovorijo.

C E N A
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite po pr —
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

Agitator (Kersnik) broš. 30
Andrej Hofer 50
Benedikta vedečevalka 35
Bojgrajski biser 35
Beli mešec 40
Bele noči, mali junak 40
Božično darilo 35
Božja pot na Bledu 20
Božja pot na Šnarni gori 20

Canisar:

Grešnik Leonard, broš. 70
Mimo življenja 30
Moje življenje 75
Romantično dušo 60

Balkanska-Turška vojna 30
Balkanska vojna, s slikami 35
Boj in zmaga, povest 20
Belaška Velikoga vojvode 30
Bosanska vojna 60
Bosna dervah 60
Čarovnica 35
Cvetina Borogradska 45
Cvetke 25
Čebelen 25
Črtice iz življenja na kmetih 35
Dobro, in razne povesti
Spisal Milčinski 60
Dobro Efra 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 40
De Otirida in Bilelja 70
Doli z oruzjem 50

Dve silki: — Njiva; Starina
(Meško) 60
Devica Orleanška 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil; Marinka in Štra-
teljki 40
Elizabeta 35
Fahjola ali oče v Kotalenbah 45
Fra Benon Trenk 35
Filozofska zgodba 60
Fra Diavolo 50
Golposarič sveta 40
Gostilne v stari Ljubljani 60
Grška Mytologija 1—
Gusarji 75
Gusar v obalah 30
Hadži Murat (Telatal) 40
Hektorjev noč 60
Hedvika 40
Hudi časi, Blage duše, veselotiga 75
Helena (Kmetova) 40
Hode Brezno (II. sv.) 35

Humorske, Groteske in Satire,
vezano 30
broširano 60

Islet g. Broučica 120
Izbrani spisi dr. H. Dolenc 60
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trdo vez. 160

Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger:
2 svevka 150

Igrške, broširano 30
Igrales 75
Jaglje 30
Janko in Metka (na otroke) 30
Jernač Zamagorščak, Mod glasovi 50
Jutri (Strug) trdo vez 75
broš. 60

Jurčičevi spisi:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,
lepo vezanih 10—
6. zvezek: Dr. Zober — Tagomar
broširano 75

Juan (Materija) (Povesti in Spanzoga
življenja 50

Kako so sem jaz škal
(Alešovec) I. zvezek 60
Kako sem se jaz škal
(Alešovec) II. sv. 60
Kako sem se jaz škal
(Alešovec) III. zvezek 60

Korejska brata, povest iz mladostov
v Koreji 30
Krvna osveta 30
Kmečki puni (Senca) 60
Kuhinja pri kraljici gosli solici 30
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 60
Križer pot patra Kipljenika 70
Kaj se je tičnili pri O. Ota 45
Lovčikov štrani spisi 30

I. sv. Poma; Ode in okoli; So-
neče; Romanco, balade in
legende; Tumač (Lavstik) 70

K. sv. Silva Lovstka in njegove
kritike in polemike 70

Ljubljanske silke, Ilirni listnik,
Tigrove, Kipčički stružnik,
Uradnik, Jeseni doktor, Gosti-
liški, Klepetalje, Nalakanca,
Dihovnik, itd. 60

Luelfer 1—
Marjetica 50
Materina tritev 50
Moje življenje 75
Mali Lord 80
Milijonar brez denarja 35
Maron, krščanski deček iz Liba-
nuna 25

Mladih zanikornežov lastni živo-
topis 75

Milinarjev Janez 50
Musolino 40
Mirni Gostaj 35
Mali Kintel 50
Mestja 70
Malekosti (Ivan Albrecht) 25

Mladim srcem, Zbirka povesti za
slovenska mladino 25

Mežje 150
Na različnih potih 40
Notarjev nos, humoreska 35
Narod, ki živi 40
Naka van, II. del, 9 povesti 30
Nova Erotika, trdo vez 70
Naka leta, trdo vez 70
broširano 50

Na Indijah otokih 50
Nadi ljube 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35

Na krvavih poljanah, Trpljenje in
strahote z bojnih pohodov bive-
ga slovenskega polka 150

O 50 letnici Dr. Janeza K. Kreka 25
Oskraj pragaša 30
Odkritje Amerike, trdo vezano 60
mekko vezano 50

Praprečaneve zgodbe 35
Pasti in zanki 25
Pater Kajetan 1—
Pingvinski otok 60
Povest o sedmih obojenih 50
Pravica kladiva 50
Pabirki iz Roča (Albrecht) 35
Pariski zlatar 35
Prihaja, povest 60
"zlagalec" 25

Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)
trdo vezano 1—

Po strani klobuk 50
Pint zvena 40
Pri stricu 60
Prst božji 30

Patra, povest iz irske junake do-
be 30
Po gorah in dolinah 60
Pol litra vipavca 60
Poslednji Mehikance 30
Pravilice H. Majar 30
Predstani, Predstani in drugi svet-
niki v gramofonu 25
Prigodbe čebelice Maje, trdo vez 1—
Ptice selivke, trdo vez 75
Pred nevlhte 35
Popotniki 60
Poznava Boga 30
Pirhi 30
Povedanj 30
Pravilni Judek 25
Prisega Hurenškega glavarja 30

Pravilice in pripovedke (Košutnik)
1. zvezek 40
2. zvezek 40

Prve med Indijane 30
Preganjaje indijanskih mladenar-
jev 30
Robinson 50
Robinson Crusoe 60
Revolucija na Portugalskem 30
Rokca in bela vrtica, povest 30
Rokca megle 70
Slovenski kaljivec 40
Slovenski Robinson, trd. vez 75
Stirio Tomova koča 50
Sudski invalidi 30
Suzi izirno Indijo 30
Sanjaka knjige, mala 60
Sanjaka knjiga, velika 30
Spomni Jugoslovanskega dobro-
valca, 1914—1918 125
Sredozemci, trd. vez 60
broš. 50

Strahote vojne 40
Stiri smrti, 4. sv. 35
Stanley v Afriki 30
Spomin znanega potovalca 150
Stirarjeva Anthologia, broš 80
Stara Bosta, povest iz Abrecev 30
Sti medvedjega lvea, Potoptani
rolani 30

Študent naj bo, V. sv. 35
Sveta Notburga 35
Spisje, male povesti 35
Stežesledec 30
Sopek Samotarka 35
Sveta noč 30
Svetlobe in sence 120
Silke (Meško) 60
Spake, humoreska, trdo vez 90

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez 30
broširano 70
Othelo 70
Sen Kirsne noči 70

Slovenski pisatelji II. sv.:
Potresna povest, Moravske sil-
ke, Vojvoda Pero i Perica, Čr-
tice 25

Tigrovi zobje 1—
Tik za vrtove 70
Tatit, (Berk), trd. vez 75
Tri indijanske povesti 30
Tunet, soc. roman 120
Trenutki oddiha 50
Turki pred Dunajem 30
Tri legende o tzipelu, trd. vez. 65

Tisoč in ena noč:

I. zvezek 120
II. zvezek 140
III. zvezek 150
3 KNJIGE SKUPAJ 375

Tisoč in ena noč (Rape)
vez. mala izdaja 1—

Ugrabljeni milijonar 120
V krempljih inkvizicije 130
V robstvu (Matičič) 125
V gorskem zakotju 35

V oklopniku okrog sveta:

1. del 30
2. del 60
OBA SKUPAJ 90

Veliki inkvizitor 1—
Vera (Waldova), broš. 35
Vojaka na Zalkanu, s slikami 35

Vrtnar, (Rabindranath Tagore),
trdo vezano 75
broširano 60

Volk spokorno in druge povesti 1—
trdo vezano 25

Vojni, mir ali poganstvo, I. sv. 35
V pustih je šla, III. sv. 35
Valentin Vodnika izbrani spisi 30
Vodnik svojemu narodu 30
Vodnikova pratika I. 1927 50
Vodnikova pratika I. 1928 50
Vodniki in prepovedi 60
Zmisl smrti 60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja 60
Za krunom, povest 35
Zadnja kmetka vojaka 75
Zadnja pravda, vez. 70
Zmaj iz Bosne 70

Zivljenje slov. trpina, izbrani spisi
Alešovec, 3. sv. skupaj 150

Zlatokop 20
Ženi našo Koprnico 45
Zmote in konec gšč. Pavle 45

Zbirka narodnih pripovedk:

I. del 40
II. del 40

Znamenje štirih (Doyle) 80
Zgodovinske anekdote 30
Z ognjem in mečem 3—

Zločin in kazen:

I. in II. zvezek 1—

Zgodbe Napoleonevega huzarja 60
vezana 60

Zgodbe zdravilca Muznika 70
Zlati pantar 60

ZBIRKA SLOVENSKEH POVESTI

1. sv. Vojnomir ali poganstvo 30
2. sv. Hude brezno 30
3. sv. Veselo povesti 30
4. sv. Povesti in silke 30
5. sv. Študent naj bo. — Nra vank-
dani kruh 30

SPISI ZA MLADINO
(GANGL)

3. sv. trdo vezano. Vsebuje 12 po-
vesti 50
4. sv. trdo vezano. Vsebuje 8 po-
vesti 50
5. sv. trdo vezano. Viniki brat 50
6. sv. trdo vezano. Vsebuje 10 po-
vesti 50

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

IVAN ZATLUKA:

GOREČA SRCA

(Iz knjige: "U losoju i prisajo")

II. DEL

Nekaj tednov nato se je Bariša vzkral na beneško ladjo, ki je plula v Trst. S seboj je imel culo krompirja, ki ga je dobil namesto plače.

Na potu je bilo njegovo "izvozno blago" dvakrat v nevarnosti. Na širokem morju je neka komisija ugotovila, da naj se te smeti vržejo v morje. Mornarju, ki naj bi bil to izvršil, je dal Bariša razumeti, da ga nagradi če mu zvečenj pusti. Rešil ga je.

Pri izkrcanju v Trstu so krompir vržili na smetišče. Ponoči se je priplazil Bariša in s težavo zbral skupaj svoj zaslužek v obliki gomoljev ter ga nato srečno prinesel domov.

V teh krajih se jim še sanjalo ni o krompirju.

Očeta ni našel več živega. Slavno je bil padel v boju, ko so Turki osvajali Hrvatsko Primorje.

Krog Bariša so se zbrali kmetje. Pripravljali jim je svoje doživljaje, o lepoti Ljubane ob reki Taj o važnosti krompirja, ki bo za hrano na "večne čase".

Kmetje so ga sumničavo gledali in med seboj šepetali: "Uboji mladi človek, ki mu je ničvreden korjen zmešal pamet."

Bariša je prvi sadil krompir. Kmetje so se mu smejali in zbijali šale. Ni jim zameril. Rekel je: "Krompir so neprijazni sprejeli tudi na Francoskem. Neradi so ga sprejeli v Hanoveru in Portugalu, kjer se ljudstvo ne boji za svoj obstanek, kjer ne pojmi, kaj pomeni borba z Osmami. Tu ni druge poti: Potrpežljivo čakati, da dozorijo in obilo obrodi."

Slednjič je prišel ta čas: krompir je obroditel in dozorel. Požuril se je in ga pek v žerjavici. Po zraku se je širil prijeten vonj. Ljudje so vpraševali: Odkod ta lep duh? Bariša pa jim je ponosno odgovarjal:

"Kmalu boste videli, in potem vas bo minila volja, da bi mi nasprotovali."

Sklicaj se otroke iz vse okolice. Vsakemu je dal nekoliko pečenih krompirjev in jim velel:

"Otroci, tečite domov in dajte materi in drugim domačim poskusiti to slastno jed, ki jo imam na pretek!"

Otroci so hiteli s pečenim krompirjem domov. Ko so kmetje oku-

sili slastni krompir, so do neba povzdigovali Bariša. Rotili so ga, naj jim da kak gomolj za seme, pa naj stane kolikor hoče.

Ze naslednjo pomlad so sadili vsi njegovi sosede krompir. Deviška zemlja je prvo leto obilo obrodila. Veseli so dejali Ličani:

"Bariša ni bil zastoj po svetu. Če njega ne bi bilo, bi bogve kako dolgo čakali, preden bi spoznali krompir."

V sedmem letu sem ostal brez očeta. O svojem pokolenju mi je zapustil kot dedščino naslednje izročilo:

"Eden naših dedov je bil kmet in brodar ob reki Moravi. Zgleden mož. Nekega dne je imel prepeljati čez reko svojega gospodarja, veleposelnika. Gospodar je bil mlad in samopašen.

Za hrođ je bil privezan čoln. Gospodar ga je neopazeno odvezal, češ, da ga priveže na mesto, kjer se njemu zdi. Ko je bil čoln odvezan, je hrođ poletel naprej. Čoln se je pa ustavil, zajel vodo in začel toniti.

Mladi velikaš, silovit in močan, ne izpušči čolna. Da bi imel več moči, si je omotal vrv okrog roke, hteč čoln potegniti k sebi. Brod se je odmakal. Toneči čoln je potegnil vlastelina z broda v globlino Morave. Zavpil je na pomoč. Selezal je brodar opazil nesrečo. Odrovenel je, a se hitro zbral. Srečno se je vrgel v valove nemirne reke za svojim gospodarjem. Bilo je viharo vreme.

Brodar se plavajoč počene proti gospodarju. Srečno je dospel do njega v trenutku, ko je začel toniti. Zgrabil ga je za ovrtnik v trdni veri, da bo z njim preplaval reko — toda v plavanju ga je nekaj uvelo — ustaviti se je moral. Niti za palec ni mogel dalje. Mladi gospodar v njegovih rokah je bil nezavesten. Struja reke vleče oba na dno. Brodar se obupno bori. Ne pojmi, kje bi bila zapreka. Misli se mu bliskovito pade: Kako odolim hladni, nemirni in narasli reki in neusmiljen udarec valov? Kako rešim dragoceno življenje svojega gospodarja? Raje bi sebe izročil smrti, samo da bi njega rešil. Začel je neizprosno boj z besnečim sovražnikom. V tem opazi vrv, moko in omotano okrog gospodarjevih rok....

Z nogami in rokami trga reki dve življenji — svoje in gospodarjevo!

Ze mu pešajo moči. Skušal, da bi vrv odvezal. Zaman ves trud. Jokal bi. Sliki posmrtno pesem neusmiljene reke, veseli šepet valov, ki se nadajajo žrtve.

"Še trenotek in po obeh bo...." Še en nadčloveški napor. Še poslednji poskus. Z zobmi se loti vrvi na gospodarjevih rokah. Besno grize, žveči, trga kos za kosom... Ko je pregriznil zadnjo vez, je čutil, da ga moč zapušča. Napojena vrv zdrse z gospodarjevih rok. Brodar še enkrat zbere vse moči in zaplava proti kraju, za seboj vleče napol mrtvega gospodarja. V tem je prišel na pomoč tudi breg.

Brodar je storil vse, kar je vedel in znal, da bi rešil gospodarja od očite smrti. Ko je opazil, da se mu piši vzdigajo, je veselo zavpil: "Rešen je. Hvala ti, nebeški Oče, na toliki milosti!"

Spravil je gospodarja v dvorec in ostal pri njem.

Ko si je graščak opomogel, je rekel brodarju:

"Dajem ti popolno svobodo in dvajset orolj genije. Tu imaš sto cesarskih cekinov. Preskrbi mi svobodništvo. Za plemiško obliko ti darujem suknjo in dvanajst velikih in šest malih gumbov z grubo; na levi veslo, na desni sidro; na vrhu pa sree, kar pomeni: na vodi pridobljeno v zvestobi in poštenosti."

"Časi so minevali." — je zaključil moj oče — "potomec junaka brodarja so se razpršili kakor majhni ljudje — kmetje."

Pri nas smo hranili še plemiško kapo (hauški čepico z zlatim gumbom, v katerem je bil grb). "Skrbno jo varuj, sin, kot spomin na davno in ponosno družinsko preteklost," mi je svetoval oče.

Oče je umrl. Spominška čepica ni bila nikomur na mar. Nekoč sem jo izvlekel nan dan, si jo potisnil na glavo, pa šel ničmirno po vasi. Okrog mene so se obrali vaški paglavci. Pripravljali jim zgodbo o kapi. Občudujejo me, zlasti gumb jih privlači in optipavajo ga s prsti. Čudijo se junaštvu mojega pradede. Eden pravi:

"Pojdimo se igrati brodarja in gospodarja!"

"Kdo bo gospodar?"

"Jaz, jaz!" — vpijejo vsi vprek. Brodar bom jaz. To je moja pravica, zakaj kapa in odlika sta moji." sem dejal odločno.

Začeli smo igrati. Da bi varoval kapo, sem jo položil na čisto ledino. Gospodar se potaplja, a jaz

bratje in sestre zdravim in krepi.

Orjaški ameriški parnik "Leviathan", ki je bil lansko leto postavljen izven službe, bo sedaj zopet pričel voziti v evropska pristanišča. Na sliki je videti delavce, ki ga popravljajo.

"GLAS NARODA"

zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

ga — po dedovem zgledu — rešujem, da me obliha znoj. Grizem motvoz.

V tem zaslišim za seboj sumljivo cmokanje in kruljenje.... "Joj, joj! Moja kapa!" zavpijem do smrti prestrašen.

Orjaška svinja stresa ostanke moje plemiške čepice. Začnem jokati in klicati na pomoč.

Svinja pa me gleda neustrašeno in prezirljivo, mi trga kapo in srce.

Navalihi so na svinjo. Ušla je in odnesla v gozbu zadnji kosce kape, zadnji ostanek mojega plemišstva!

Začelo se je iskanje zlatega gumba. Nobene sledi za njim. Izgubil se je za vedno. Zalušten sem šel spat.

Ponoči sem se prebudil zaradi silnega zobobola. Pri grizenju motvoza sem si bil oškribal zob. Ostali del noči sem prejelokal. Na vse rano sem moral h kmetu zoboderu. Izruval mi je poškodovani zob.

Bratko sem vzdihal za zobom, če bridkeje za kapo in zadnjim zlatim plemiškim zankom.

To so bile moje prve občutne izkušnje....

NAJKRHKJEŠI ANGLEŽ

17-letni Ernest Gardner iz Birminghama ima prvenstvo, ki mu ga pač nihče ne zavida. Je namreč najkrhkješi Anglež in najbrž se v tem pogledu na vsem svetu ne more nihče kosati z njim. Razne kosti si je zlomil že tolikokrat, kolikor je star. Nekoč si je zlomil reko samo zato, ker se je v postelji naslonil na njo, da bi se obrnil na drugo stran. Zdravnikom, ki se že dolgo zanimajo za ta primer, vredno krhkega človeka, se še ni posrečilo dognati, kje tiči vzrok.

Nedavno so Gardnera na kliniki temeljito rentgenizirali, potem so ga pa odnesli na vrt in posadili na naslanjač, da bi si odpohel. Na vrtu so se igrali otroci z žogo, ki je slučajno priletela Gardneru v koleno. In to je zadostovalo, da mu je zdrobila nekaj koščice v kolenu.

Nesrečni mladenič je preživel svojo mladost večinoma v naslanjaču in najraje se ukvarja z ročnimi deli, s pletenjem nogavice. Zanimivo je, da so njegovi starši, pa tudi bratje in sestre zdravi in krepki.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabornih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA
v platno vez90
v fino usnje vez1.50
v najfinejšo usnje vez1.80
v najfinejšo usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez90
v fino usnje vez1.50
v najfinejšo usnje vez1.80

RAJSKI GLASOVI

v platno vez80
v usnje vez1.20
v fino usnje vez1.50
v najfinejšo usnje vez1.80

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez60
v usnje vez80
v fino usnje vez1.20
v najfinejšo usnje vez1.50
v bel celuloid vez1.20

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno1.20
v najfinejšo usnje vez1.50
v najfinejšo usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Ubojeh starosti, fina vez1.20
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

najfinejša vez1.60

Zvonček nebeski, v platno80

fina vez1.20

Vienar, najfinejša vez1.60

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:

v barvnate platnice vezano .30

v belo kost vezano1.10

Come Unto Me

v platnice vezano30

v belo kost vezano35

Key of Heaven

fino vezano35

v usnje vezano70

v najfinejšo usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven

v celuloid vezano1.20

v celuloid najfinejša vez1.50

v fino usnje vezano1.50

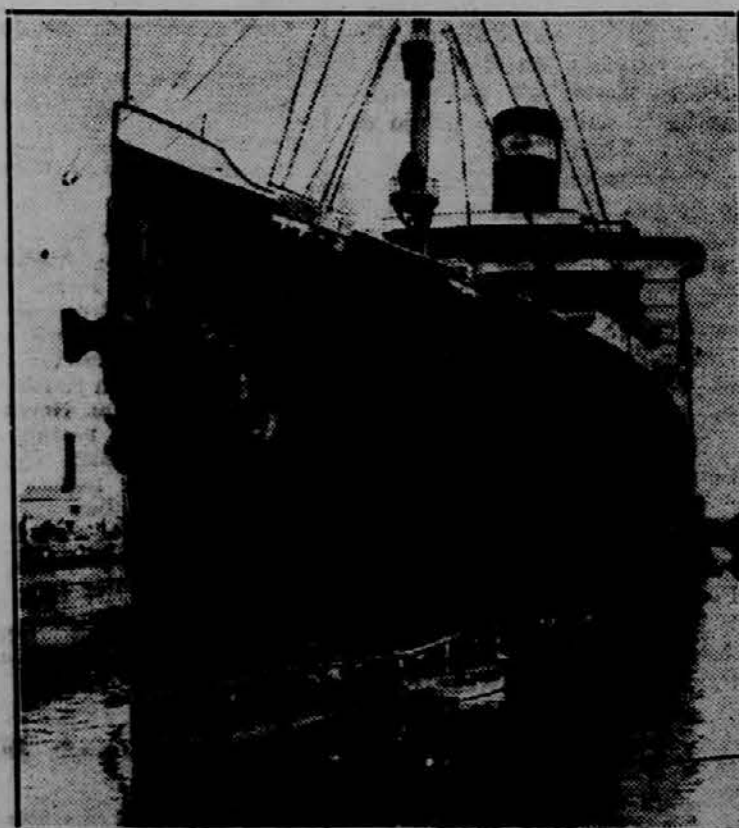
Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano1.40

POZNANI PARNIK ZOPET POSTAVLJEN V SLUŽBO

Orjaški ameriški parnik "Leviathan", ki je bil lansko leto postavljen izven službe, bo sedaj zopet pričel voziti v evropska pristanišča. Na sliki je videti delavce, ki ga popravljajo.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

162

— Hvaležna sem vam za to dobroto, gospod; toda če bi mi bilo dovoljeno odkloniti vašo ljubeznivost, bi vam bila hvaležna za dovoljenje, da bi smela biti skupaj z drugimi izgnankami.

— Ne, pod nobenim pogojem vam tega ne dovolim.

— A vzrok, ali mi ga morete povedati?

In ker je častnik okleval, je Marjana nadaljevala:

— Vzrok me zanima zato, ker sem že opazila, da mi izgnanke ne zaupajo in ker bi se rada vrnila k njim. Sicer pa, gospod poveljnik, večina teh nesrečnic me že delj časa pozna.

— Ah, torej ste že stare znanke?

— Da, gospod, bile smo tri tedne skupaj v Salpetrieri.

— V Salpetrieri?... Toda mislim sem, da sprejemajo tam samo duševno bolne nesrečnice.

— Da, del velikega poslopja je res namenjen duševno bolnim ženskam... Toda tam je še en oddelek...

— Tisti, ki ste bili vi v njem?

— Da... kjer sem bila jaz... In tam sprejemajo brez razlike grešnice vseh /rst... zločinke... in javne vlačuge... tja vodijo biriti policijskega ravnatelja nesrečnice, obsodjene v to, da ne bodo nikoli več videle svoje domovine, niti dragih bitij.

Te besede je izgovorila Marjana z drhtečim glasom.

Poročnik se je zdrzil, ko je govorila o zločinah in vlačugah, ki so jih zapirali v Salpetriero.

Zdelo se je, da se vprašuje, če je res mogoče, da spada to ženske v eno teh dveh kategorij.

Po kratkem molku je dejala Marjana z namenom hitro končati ta pogovor:

— Ali smem upati, gospod poveljnik, da mi boste dovolili vrniti s k drugim izgnankam?

— Seveda, — je odgovoril poročnik, — vse kaže, da nočete uživati nobenih ugodnosti.

— O, o, — je dejal ladijski zdravnik, ki ga je bila pot baš privedla mimo, — to pa ni običajen pojav, drago dete.

Ta zdravnik je bil star praktik, ki se je bil udeležil že prve ekspedicije na Louisiano potem, ko je Francija zasedla to kolonijo.

Videl je že mnogo izgnank in bi je z njimi vedno prijazen, čeprav se je delal zelo strogega.

Ko je zvedel, da je Marjana prosila, naj ravnajo z njo enako kakor z drugimi, si ni mogel kaj, da bi ne vprašal:

— Kaj se vam meša, dekle, da odklanjate take ugodnosti?... Ah, že vem, nedvomno imate na ladji družico, ki jo imate radi in ki so vas ločili od nje.

— Motite se, gospod, — je odgovorila Marjana, — nimam nobene družice oziroma vse so mi enako drage.

— Torej ste bolni, — se je zasmejal zdravnik, — to bo treba preiskati.

— Zelo se dobro počutim, — je odgovorila Marjana.

— Tem boljše za vas, — je dejal zdravnik, — ni pa tako z eno vaših sopotnic, ki je bolna, zelo bolna, trese jo mrzlica in blede se ji...

— In ubožica nima nikogar, da bi ji streigel, razen...

— Razen mornarjev, to hočete reči? Marjana je pritrdila s pogledom.

— Dovolite mi, gospod poveljnik, — je dejala, — streči tej nesrečnici.

— Nikar ne mislite na to, dete moje, — je odgovoril zdravnik, — ta mrzlica je lahko zelo nevarna, ker spremlja nemara zahtovno nalezljivo bolezen.

— Kaj za to? — je odgovorila Marjana mirno.

— Toda če bi vas napadla nalezljiva bolezen, — se je oglašil poročnik, — bi bilo to...

— Bi bila to pokora, — je odgovorila Marjana zroč v nebo.

Moža sta se molče spogledala.

— Torej mi dovolite, gospod poveljnik? — Zgodi se vaša volja, — je odgovoril poročnik.

Pred odhodom se je Marjana še enkrat obrnila k poročniku:

— Ali mi dovolite tudi zavzeti v medkrovju mesto, ki ga je zavzemala bolna tovarišica?

— Zgodi se tudi ta vaša volja, — je odgovoril poročnik, — bi bila podobna poročnici Salpetriere. In potem, prijatelj, pozor na disciplino vašega moštva, — je pripomnil smeje; — čez tri dni bi bili prisiljeni nataknuti vsem tem dečkom spone in zapreti jih v podkrov, delo na ladji bi pa opravljale te ničvrednice. Poznal sem že take, ki bi ugnale v kozji rog vsakega mornarja.

— Torej sta uslišani obe vaši prošnji, — se je oglašil znova poročnik. — Takoj odredim vse potrebno.

Im v hipu, ko je Marjana sklonila glavo, da bi se mu zahvalila, se je srečal njen pogled s poročnikovim, kako bi se bile njune oči iskale...

Malo pozneje je dejal poročnik staremu prijatelju zdravniku:

— Doktore, ali se vam ne zdi, da je v tej izgnanki, v tej izprijeni ženski sree, duša, plemenita čustva...

— No, no, nikar tako hitro, dragi moj! ... je odgovoril zdravnik. — Recite takoj, da je to angel dobrote in čednosti, in da je sodnik, ki jo je obsodil, zavraten morilec. Poznal sem mnogo takih sladkih "frajlie", ki bi vas bile na prvi pogled omamile, nedolžni prijatelj, tako, da bi se vam bilo kar temnilo pred očmi...

Poročnik je poskusil zasmejati se tem besedam, pa je v zadregi zardel in molčal. Nehote je začel misliti na to čudno dekle.

XVI.

Kazalo je, da vožnja to pot ne bo tako težavna kot običajno, ker je dobila Marjana polagoma velik vpliv na svoje družice.

Kapitani prevoznih ladij niso bili vajeni ravnati s "potniki" tako lepo.

Kadar je bila posadka polnoštevilna in kadar so bili izgnanci že vkrcani za pot na Louisiano ali na francoske Antille, so morale ženske navadno čepeti v podkrovju, kamor so jim nosili jetniško odmerjeno hrano.

Med viharjem so se te nesrečnice često borile z morsko boleznijo in so divje tubile.

Potem so jim pa poročile jetniške hrane za kazen skrčil in vrv z vozli je opravljal svoje delo med zvezanimi izgnankami.

Nekateri poveljniki ladij so bili prevzeli te krute navade od kapitanov, ki so trgovali z zamoreci.

S temi nesrečnicami, ujetimi na francoski obali ali kupljenimi zelo poceni od njihovih poglavarjev, so res ravnali slabše nego z živino.

Ne samo, da se niso smeli prikazati na krovu, pa naj je bila vožnja še tako dolga, dobivali so tudi samo toliko hrane, kolikor je bilo neobhodno potrebno, da so ostali pri življenju.

Mnogi so med vožnjo umrli in njihova trula so ležala med živimi, dokler se niso začela razkrajati; šele potem so jih pometali v morje.

Uboji zamoreci so se tako hudo bali, da si sploh niso upali povedati svojim gospodarjem, če je kateri umrl.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

Fred vleče za svoj ovrtnik, kot bi bil pretesen. Nato pa pravi tiho:
— Moreš, samo če hočeš, Jut! —
— Toda kako Fred! Samo povej mi, kako?
Fred pogoltne slino, kot bi mu bilo težko govoriti. Nato pa pravi:

— Veš, da ima mati briljantno brošo, katero ji je oče podaril ob priliki srebrne poroke, malo pred svojo smrtjo. Vem, da je dolgo varčeval, da ji je mogel napraviti to veselje. Veljala je šest tisoč kron. Ta misel mi je sicer strašna, toda ta broša je moje zadnje upanje. Na njo moreš dobiti tri tisoč kron posojila. Na kak način bom polagoma zopet dobil denar in bom brošo odkupil. Mati je itak več ne nosi in o tem ji ni treba ničesar vedeti. Skrivaj jo vzameš in jo prineseš k meni. Ko jo zopet odkupim, jo boš zopet položila na njeno mesto. To je edino moje upanje. Zato sem prišel sem. To brošo mi moraš prinesiti!

Kot do skrajnosti izmučena Jut molči. Vstavi se pred njim ter ga pogleda z velikimi, žalostnimi očmi. Njen obraz je zelo blede. In trudno zmaje z glavo.

— Tudi to upanje ti moram podreti, Fred. Mati broše nima več. Ko si spomladi potreboval dvatisoč kron, sem jo morala prodati. Za njo sem dobila tritisoč kron. Mati je želela, da ti ne bi nikdar izvedel, da jo je iz ljubezni do tebe prodala. In bilo ji je tudi zelo težko. Vedno je ogledovala očetovo sliko in je govorila: — Saj je za našega Feda, Herman, in razumeš, da se moram od tega ločiti. — V svoji veliki ljubezni ti je hotela prihraniti sramoto, toda sedaj sem ti vendarle morala povedati.

Fred so zganje, ko sliši, da je bila broša že prodana. In kot bi bil odsotnega duha, upre oči v sestro.

— Prodana! Broša prodana? — pravi hripavo in zobje mu šklepetajo kot v mrazu.

— Da, Fred, — pravi Jut ter mu s strahom pogleda v izpušeni obraz.

Fred se skuša otresti osupljenja in hlina mirnost, navzleže temu, da mu je izginilo zadnje upanje, da bi se mogel rešiti iz svojega obupnega položaja.

— Potem — potem sem se zastoj potrudil, Jut. In — kaj ne — drugače nimamo nikakega drugega predmeta, ki bi bil kaj vreden in bi zanj mogel dobiti kaj denarja?

— Ne, Fred. Ko smo morali Leni dati balo, tedaj je bilo prodano vse, česar nisimo potrebovali. Razum materine broše nam je ostalo samo najpotrebnejše. Saj veš sam.

Tresoč dih pride iz njegovih ust.

— Da, da — to vem — veliki reveži smo. Moj Bog, zakaj imamo samo eno srec z različnimi željami v prsih, ako smo tako revni? — pravi v obupu.

Jut ga z veliko skrbjo stresa za ramo.

— Fred! Fred! Izpametuj se vendar! Da nam moraš delati te skrbi!

Fred se nasmeje zaničljivo, obupno.

— Kaj ne, lep brat sem! Ničesar drugega, kot skrbi ti nalagam — tebi in materi. Slab človek sem, Jut — človek, ki ni sposoben za življenjski boj. Tako sem slab, da sem računal na materino brošo. In sedaj mi povsod, da je tudi ta ljub spomin brez tožbe žrtvovala za mene. Mogel bi jokati kot šolarček. Ko bi to vedel! Bila je moja vroča želja, Jut!

Onemogel se zlekne.

Jut se ga oklene v veliki bojazni, ne meneč se za to, kje je nahajata. Nista opazila, da je po sosednji strani poti prihajal gospod, ki ju je skori veje grmovja mogel natančno videti. Stala sta v svetlobi električne svetilke.

— Fred, moj dragi, Fred! — vzdihuje Jut v veliki bojazni in skrbi.

Te besede je vjel onstran grma. Vidi, kako se je mlada dama strastno vrgla na njegove prsi. Njen bolešno nežni glas je vstavil njegove korake. Poročilo in radoveden opazuje oba. Vidi, kako ročice govori mlado dekle. Besed ni mogel slišati; razločil je samo iluzije, ki se je izgubljalo v mehkem ženskem glasu, čegar nežnost ga je tako zelo ganila. Na mladega gospoda se komaj zmeni. Vidi samo, da je dekle poljubila in zamahnila z rokama.

Fred Falkner se slednjič vzravna ter potegne jutine roke s svojega vratu.

— Ne jokaj, Jut. Prosim te, bodi mirna. — sliši poslušalec, ki sam pri sebi pravi, da nima prav, da prisluškuje, toda nekaj ga je proti njegovi volji tiščalo k tlom. Imel je željo videti obraz jekajočega dekleta. Ni ga že zagledal, videl je samo obraz mladega moža, — bledega, žalostnega, Zdelo se mu je, kot bi bil ta prizor pred kako katastrofo. In misli si, da bi njegova navzočnost mogla tako katastrofo preprečiti. Brezdvomno si je mislil, da mora to biti zažubljen par.

Nato pa govori tiho, tako da ju je tuje ne more razumeti.

— Ali je pri tati Lavri vse zastoj, Fred? — vpraša Jut.

Fred zamahne z roko.

— Samo ko bi brala njeno pismo. (Ne mara, da bi jo kdo nadlegoval; drugače bo tudi prenehala s svojim prispevkom. Strašno je skopa.

— Ne reci tega, Fred. Saj je bila dovolj dobra, da ti je ta prispevek obljubila. Saj do tega ni imela nikake obveznosti.

— I, seveda, toda je bogata. Vendar vse to nič ne pomaga in sedaj moram iti, Jut, ker mi ne moreš pomagati.

— Žal, da ne, Fred! Ako ne bi prišlo to vmes zaradi Lene. Vendar pa sva morali skrbeti, da je mogla takoj odpotovati. Mogoče je od tega odvisno njeno življenje. Pri tem mora vse tega stopiti v ozadje.

Nek čuden izraz izpreleti Fredov obraz.

— Da, vse drugo mora stopiti v ozadje, ako gre za življenje. Lenino življenje. Toda sedaj zdravstvuj, Jut — prav lepa hvala za tvojo dobroto. Ne, ne hodi več dalje z menoj — posloviva se tukaj. Takoj se zopet odpeljem na postajo.

Jut se ga oklene in ga iskreno poljubi.

— Bog s teboj, moj Fred! In — povej mi — oh, Fred moj, dragi Fred — ako sedaj denarja ne moreš dobiti — potem boš moral pustiti vojaščino.

Fred stisne zobe.

— Da, tako daleč še more priti.

Jut pritiskne roko na srce.

— O, tega mati ne sme izvedeti; sploh ničesar! Kaj ne, Jut, da Fred potegne z roko preko čela.

Ne, ne — tega ne sme izvedeti; sploh ničesar! Kaj ne, Jut, da boš skrbela, da ne pride do nje nikako poročilo, ne da bi bila nanj pripravljena.

— Bodi brez skrbi, Fred; strogo sem naročila, da mora biti vsa pošta izročena meni v roke.

(Dalje prihodnjik.)

MILICA V MINNESOTI MED STAVKO

Ob stavki šoferjev tovornih avtomobilov v Minneapolis, Minn., kjer je prišlo do krvavih spopadov med štrajkarji in policijo, je bila poklicana državna milica, da napravi red. Na sliki so miličarji, ki preiskujejo plinske bombe. Med tem časom pa je prišlo do sporazuma in milica ni posegla v spor.

UČAKAL JE 207 LET

Pod tem naslovom poroča neki veliki angleški list o najstarejših prebivalcih na svetu, med katerimi omenja tudi Jugoslovane.

Najbrže se ni bil dosežen rekord, kakršnega ima jugoslovanski zakonski par Stojan in Jelka Dimitrijević, ki sta pred kratkim praznovala stoletnico njihovega življenja. Stara sta vsak 118 let. Zelo izreden slučaj je to, saj se pri stoletnikih navadno dogaja, da so bili po večkrat poročeni. Sloveči Zaro Aga, ki je, kakor znano, 156 let star, je bil na pr. nič manj kot enajstkrat poročen.

Živel je tudi neki Anglež po imenu Danile Macarthy, ki se je v petih oženil, ko je bil 84 let star, ter imel dvajset otrok. Umrl je star 112 let. Macarthy je kot stoletnik hodil redno na lov. A tudi sedaj živi na Angleškem neki Richard Ferris, ki je star nad sto let, a je še danes strasten lovec lisic.

Grofica Katarina Desmond je umrla stara 140 let ter je imela hčer, ko je bila stara 65 let. Nezaslišano čudo pa je bilo to, da so ji malo pred smrtjo zrastle novi zobje.

V župniji sv. Lenarta v Shore-ditchu na Angleškem pa imajo za beleženo, da je bil Tomaž Carn 207 let star, ko je umrl, kar je gotovo rekord dolgega življenja novejšega časa. Skoraj neverjetno, a učenjaki trdijo, da ni izključena človeška starost od 140 do 160 let. Da pa so v prejšnjih stoletjih ljudje živeli dalj časa kot pa današnji pomohkuženi svet, je pa itak splošno znano.

LOHNEŠKA POŠAST — VELIK SLANIK

Iz Londona poročajo, da so te dni po dolgem trudu ujeli "lohneško pošast". Netvor, o katerem se je prelilo toliko tiskarske barve

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, sako

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročno točno.

Uprava "G. N."

NOVI ŠOLSKI TIPI V AVSTRIJI

Dunajsko prosvetno ministrstvo je izdalo odredbo, ki ureja preobnovo avstrijskega srednjega šolstva. Realna gimnazija bo imela od sedaj samo eno obliko. Odgovarjala bo tipu klasične gimnazije, z edino izjemo, da se bo od tretje šole dalje namestu grščine poučeval živ jezik. Opisna geometrija kot obvezni predmet v realni gimnaziji odpade. Realna bo tako urejena, da bo usposabljala absolventa samo za visokošolski študij na tehnikah.

Predvidena je tudi posebna oblika šol za dekleta, in sicer višji licej ter višja dekliška šola. Višji licej bo kakor realna gimnazija dajala absolventkam ugodnosti prestopa na univerzo. Višja dekliška šola bo odgovarjala dvema razredoma višjega liceja ter bo imela značaj strokovne šole.

IŠČEJO SE:

Zdolaj navedene osebe se prosijo, da se javijo v svojem lastnem interesu zdolaj podpisane. Prosim se vsi naši naseljenci, ki bi vedeli za naslov ali kake druge podatke iskanih, da to pišejo na:

Slavoj Trošt,

Aet Commissioner of Emigration,

c/o Royal Yugoslav Consulate

General,

1819 Broadway, New York, N. Y.

Čehulić Ivan iz Splita, živi v New Yorku;

Huber Roza, rojena Perdan iz Ljubljane, živi v New Yorku;

Perdan Teodor iz Ljubljane, živi v New Yorku;

Lebar Ivan iz Velike Poljane, živi v New Yorku ali v Chicago;

Kovč Frane iz St. Jurja ob Taboru, živi v Pittsburghu, Pa.;

Poljane Frane iz Krke pri Litiji, živi v Cleveland, Ohio, ali v Chicago;

Poljane Janez iz Krke pri Litiji, živi v Cleveland, O., ali v Chicago;

Pust Rafael iz Ajdove; Rozman Anton Dempo iz Kranja, živi v Spokane, Wash.;

Stefančič Frančiška, živi v Hunting, Wis.;

Tanko Marija iz Podgorice pri Ribnici, živi v New Yorku;

Zamernik Andrej iz Luč, živi v New Yorku.

OKRADEN BRUSAČ

Neznan tat je te dni popolnoma opleni brusar Josipa Lavriča. Imenovan je spravljal na dvorišču Smerajčeve gostilne na Savski cestici vse svoje orodje za brušenje in popraviljanje dežnikov, poleg tega pa še velike škarije za rezanje pločevine, napravo za poliranje in nekaj drugih predmetov, a mu je vse skupaj odnesel brezvestni uranovci.

10 GOZDARJEV

dobi delo za delati Chemical drva. — Plača \$1.25 od kvarta. — Frank S. Gulin, Brookland, R. F. D. 2, Ulysses, Pa.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, za to Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Čulig, A. Saffel; Walsenburg, M. J. Bazuk

INDIANA: Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS: Chicago, J. Bevil, J. Lukanich; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jože Zelenc

KANSAS: Girard, Agnes Močnik

Kansas City, Frank Žagar

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN: Detroit, Frank Stular

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatlich

MONTANA: Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Gowanda, Karl Strniša

Little Falls, Frank Maslo

OHIO: Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slavick

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kunš

Se Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše

Broughton, Anton Ipavec

Claridge, Anton Jerina

Conamansh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farral, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johantown, John Polantz

Kay, Ant. Tauželj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, John Zust

Pittsburgh, J. Pogacar

Presto, F. B. Demshar

Reading, J. Penzile

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Frank Skok

Sheboygan, Joseph Kakež

WYOMING: Rock Springs, Louis Taucha

Diamondville, Joe Rolich

Vaak zastopnik izna potrdilo za stroto, katere je prejel. Zastopnike rojso kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

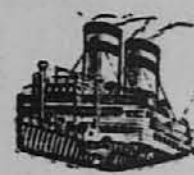
SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO

TCVANJE

SHIPPING NEWS

16. Junija: Ile de France v Havre

Berengaria v Cherbourg

18. Junija: Europa v Bremen

20. Junija: Hamburg v Hamburg

Majestic v Cherbourg

Manhattan v Havre

22. Junija: Veendam v Boulogne

23. Junija: Champlain v Havre

Rex v Genoa

11. Junija: Deutschland v Hamburg

13. Junija: Olympia v Cherbourg

14. Junija: Aquitania v Cherbourg

Vulcania v Trst

15. Junija: Champlain v Havre

17. Junija: Bremen v Bremen

18. Junija: Manhattan v Havre

Hamburg v Hamburg

20. Junija: Statendam v Boulogne

21. Junija: Paris v Havre

Leviathan v Cherbourg

Rex v Genoa

24. Junija: Europa v Bremen

25. Junija: New York v Hamburg

27. Junija: Majestic v Cherbourg

28. Junija: Ile de France v Havre

19 STATE STREET, NEW YORK

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri roki svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"